

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitulvm XXXV. Accepta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

communicationem irritam esse declarare debere.

SUMMARIUM.

1. *Provocans ad Superiorem, si dicat: committo me Superioris protectioni, vera & valida est appellatio.*

NOT. unicum. Etsi aliquis ad Superiorem provocaturus non utatur verbo appellandi; sed æquivalente, quo eius intentio sufficienter exprimat, valet appellatio, ut si dicat: committo me Superioris protectioni, simile quid habetur in *cap. In his. 1. 5. de verb. signif.* quod valeat sententia Iudicis, etsi non utatur verbo *condemno* aut *absolvo*, sed dicat *statuo*, *præcipio* &c. quia talis locutio secundum effectum significat condemnationem vel absolutionem, sicut commissio illa sub protectionem iudicis superioris in effectu significat appellacionem.

Accedit quod non debet aliquis considerare verba, sed potius voluntatem loquentis, cum non intentio verbis, sed verba intentioni debeant inferuire, *cir. cap. In his. & consentit cap. Petitio. 9. de Procurar.*

Excipiendum est, nisi certa forma verborum ad actum requiratur, ita ut sit de substantia eius, iuxta *l. 1. ff. de verb. oblig. & c. un. de postul. Pral. in 6.*

Quæres. Quid est, quod in Textu dicitur, Rectorem condemnari non potuisse, absque causæ cognitione, cum Episcopus post appellacionem, ne quidem cum causæ cognitione procedere potuisset ad excommunicandum.

Resp. Ea verba non referri ad Episcopum, à quo appellatum, sed sensum esse, postquam Rector appellavit ad Pont. à nemine condemnari potuisse, nisi cognitâ prius causâ appellacionis.

CAPITULUM XXXV.

Accepta.

PARAPHRASIS.

Canonici Pampillonens. apud Alexand. III.

questi sunt contra Ducem Nauarrorum, quod eos bonis suis spoliasset, & petierunt causam committi Archi-Episcopo Tarraconensi: eam commissionem cum fecisset Papa, postea intellexit causam hanc agitatam fuisse coram eodem Archiepiscopo, & ab ipso Ducem appellasse: quare rescipit Alexander III. Quoniam Canonici in impetratione rescipiti hoc ipsum reticuerunt, quod si Papa cognitum habuisset, causam Archi-Episcopo non commisisset, obreptitium censendum esse, quandoquidem causa remitti non debet ad Iudices eosdem, nisi pars, quæ appellavit, consentiat.

SUMMARIUM.

1. *Taciturnitas veri quando vitiet rescriptum.*
2. *Judex ad quem, causam appellacionis non debet delegare iudici à quo appellatum.*
3. *Nisi ab eo bene appellatum esset super questione incidente, tunc eâ decisa posset causa principalis ad eundem remitti.*
4. *Judex ad quem, ante omnia cognoscere debet de causa appellandi, & eâ reperta frivola, aut omnino nulla, appellatem remittere ad iudicem à quo.*
5. *Casu quo iudex à quo succedat in locum iudicis ad quem defuncti vel depositi, de causa appellacionis cognoscere non poterit repugnante alterâ parte, sed debet ea alteri non suspecto delegari.*
6. *Tanquam suspectus recusari potest, qui ante in eadem causa consilium vel responsurum dedit.*

NOT. I. Taciturnitas veri (quod si in impetratione rescripti, expressum fuisset, Princeps id non concessisset, vel non tali modo ac forma concessisset) vitiat rescriptum, sicuti sæpius dixi. *l. 1. tr. de rescript.*

Not. II. Iudex ad quem, non debet causam appellacionis delegare, aut examinandam remittere ad Iudicem à quo, appellatum. *l. eos. 6. de appellacionibus;* cum enim Iudex antea granasse dicatur, periculum est, ne iterum grauet, si eadem ipsi causa committatur, aut remittatur; quare ipse-

met Iudex, ad quem appellatum, per se, vel per alium non suspectum de causa & iustitia appellationis cognoscere debet, & si intelligat malè iudicatum & benè appellatum, tum causam principalem assumere & definire. *c. vt debitum. 59. h. t. sin autem intelligat bene iudicatum & malè appellatum, tum remittere causam debet ad Iudicem à quo, nisi is appellationi detulerit, adeòque à se jurisdictionem amouerit, tunc potest quidem remissionem facere, sed non tenetur. c. Cum appellationibus. 5. h. t. in 6. & videri potest apud Gail. l. 1. obseru. 131.*

3 Sed limitari debet notandum. I. ex doctrina *gl. in cit. l. Eos. verb. decisam.* quòd Princeps, seu Iudex supremus ex certa scientia Iudici, à quo benè appellatum est super questione incidente, postquam ea decisa est, remittere vel committere possit causam principalem.

4 2. Iudex ad quem ante omnia cognoscere debet, num rationabilis causa appellandi fuerit nec ne, si enim nullam aut friuolam fuisse intelligat, statim eam ad Iudicem à quo remittere debet. *c. Cum in Eccl. 38. h. t.*

Quæritur. Si accadat, vt Iudex, à quo appellatum, succedat in locum Iudicis ad quem defuncti aut depositi, num de causa appellationis cognoscere possit.

5 Resp. Cum *gl. fermè communiter recepta in cit. l. Eos. verb. pronocatur.* non posse de ea causa cognoscere si pars altera repugnet, sed opus esse, vt alii non suspectæ personæ deleget; quemadmodum nec Aduocatus, si postea in Iudicem vel assessorem assumatur in eadem causa, in qua Aduocatus fuit, sententiam ferre permittitur, sicuti habetur in *c. Sequenti. & in l. Prator. 17. junctæ gloss. verb. suscepta. ff. de jurisdictione omnium Iudicum. & l. vlt. c. de assess. sed neque testimonium ferre l. vlt. ff. de test. cum ad causam, quam egit, aut defendit affectus esse cenleatur.*

6 Addit *Alex. de Nau. in c. sequente. n. 36.* quòd etiam is tanquam suspectus recusari potest, qui ante in eadem causa consilium seu responsum dedit, pro altero litigante, eò quòd homo naturaliter propendat ad

opinionem, quam semel tenuit retinendam & tuendam.

CAPITVLVM XXXVI.

Postremo.

PARAPHRASIS.

Si alicui causa delegata fuerit, qui consanguineus sit impetrantis rescriptum, vel in eadem causa fuerit Aduocatus, aliæ ratione parti alteri suspectus, non prohibetur illum recusare, tamen si causa commissæ sit, remota appellatione.

SUMMARIVM.

1. Causâ delegatâ, remotâ appellatione iudex delegatus ob justam causam recusari potest.
2. Justa causa est recusandi vt iudicem, consanguineum vel affinem aduersarii tui.
3. Et hoc valet etiam in iudice Ecclesiastico, dum iudicat in causa Ecclesie sue.

Not. I. Etsi causa delegata sit remotâ appellatione, tamen Iudex delegatus ob causam justam recusari potest, cum enim recusatio Iudicis diuersa res sit ab appellatione. *l. Vn. C. ne liceat in una. & c.* sequitur prohibita appellatione non prohibita cenferi recusatorem, vide quæ dixi in *c. super eo. 12. §. causis. in h. t.*

Not. II. Si Iudex sit consanguineus aduersarii tui, justam causam habere eum recusandi, idemque dicendum, si sit affinis, *argum. l. Aut affinitate. 32. ff. de Procurat. vbi dicitur: quòd Procuratorem, si sit affinis mei aduersarii, recusare possum, & tradit Abb. hic. n. 2. Franc. sol. 4.* Quòd omnis causa, quæ sufficit ad recusandum Procuratorem vel arbitrum, sufficiat ad recusandum Iudicem.

Adde, idem esse dicendum tamen si Prælati iudicet in causa Ecclesie sue, consanguineum eius recusari posse, si is Iudex in ea causa impetratus sit, teste *Abb. hic. n. 6. Dominic. in c. Iudex. de off. deleg. vbi gl. monet. verb. familiarem.* quòd Iudex facili de causa recusetur.

CAPI-